

Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen

ds. Fulco Timmers

De gevleugelde woorden die de titel van dit Weekbericht vormen, zijn een andere manier om 'nooit' te zeggen. Pasen en Pinksteren vallen nooit op één dag, er zitten altijd 50 dagen tussen. Er tussenin valt nog Hemelvaart. De feesten van Hemelvaart en Pinksteren lijken vooral een goede gelegenheid om, als de ruimte daar weer voor is, een lang weekend weg te gaan. Wat betekenen die feesten (nog) voor ons?

De grote feesten van ons geloof lijken haast wel een oelopende graad van onbegrijpelijkheid te kennen. Kerst kan iedereen wel meemaken: de geboorte van een kind. De lichtsymboliek is ook erg aansprekend in de donkere dagen van december. Pasen wordt al iets moeilijker. Hoewel, als je het bij dit feest houdt op 'nieuw leven' in combinatie met de ontluikende lente, dan biedt dat nog wel aanknopingspunten. Maar dan Hemelvaart en Pinksteren: veel christenen zitten een beetje met die feesten verlegen. Toch: Pasen, Hemelvaart en Pinksteren horen eigenlijk onlosmakelijk bij elkaar.

Typisch, als je er de Bijbel op naslaat, dan zie je dat Pasen en Pinksteren nogal eens op één dag vallen. In het Johannes-evangelie staat dat de leerlingen 'op de avond van die eerste dag van de week' bij elkaar waren (Joh. 20: 19). Welke eerste dag van de week is dat? Dat is dezelfde eerste dag van de week waarop Maria uit Magdala ontdekt dat het graf leeg is en Christus is opgestaan – op Pasen dus (Joh. 20: 1). Jezus komt op de avond van Pasen in het midden van de leerlingen. En, staat er, 'hij blies over hen heen en zei: "Ontvang de Heilige Geest"' – Pinksteren dus (Joh. 20: 22). Pasen en Pinksteren op één dag.

In het Marcus-evangelie wordt in Mc. 15: 37 – 39 de dood van Jezus beschreven. In de Nieuwe Bijbelvertaling staat daar 'Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.' De 'vorige' vertaling die in de kerk in gebruik was (de NBG-vertaling) heeft daar: 'Jezus slaakte een luide kreet en gaf de geest.' Uit wat Marcus bij het beschrijven van dit laatste moment van Jezus allemaal vertelt, blijkt dat hij meer in gedachten heeft dan alleen dat Jezus de laatste adem uitblijes. Het voorhangsel van de tempel scheurde in tweeën, van boven tot onder: de scheiding tussen God en mensen wordt doorbroken – door God zelf. Hemel en aarde worden zagezegd met elkaar verbonden. De centurio, een Romeinse heiden, zegt op het moment dat hij Jezus zó de geest ziet geven: "Werkelijk, deze mens was Gods Zoon." Pinksteren gaat bij Marcus zelfs nog vóór Pasen uit.

We hebben aan de evangelist Lucas te danken dat dit alles in een net schema gevat is: eerst Pasen (Lc. 24: 1 – 9), dan Hemelvaart (Lc. 24: 51 en Hand. 1: 9), dan Pinksteren (Hand. 2: 1 – 13). Waarom wijs ik dan op die andere passages waar Pasen en Pinksteren op één dag

vallen? Om verwarring te zaaien en aan de betrouwbaarheid van Gods Woord te morrelen? Nee, ik doe dat juist om een belangrijk element van het feest van Pinksteren naar voren te brengen. Het bruist en borrelt waar het gaat om Gods Geest. Nette, menselijke schema's worden op losse schroeven gezet. We hebben ordening nodig, maar onze ordening is niet zaligmakend. De kerk van alle tijden heeft er steeds voor gekozen om zich te verzetten tegen overmatig ordenen, alsof wij het allemaal precies op een rijtje hebben. We hebben vier evangeliën, die soms hetzelfde eender en soms hetzelfde net anders weer geven. Vier getuigen, die samen getuigen van een werkelijkheid die het menselijk bevatten te boven gaat.

Dat geeft ons het besef dat ons kennen zijn grenzen kent, dat menselijke schema's altijd beperkend zijn en dat Gods Geest juist gaat waar zij wil (Johannes 3: 8). Dat vieren wij met het feest van Hemelvaart en Pinksteren. Hemelvaart wil zeggen dat de werkelijkheid zomaar een stuk groter is dan wij mensen ons voor kunnen stellen. Met Pinksteren vieren we dat wij, als christenen-uit-de-volkeren, in die Geest mogen delen. En we vieren dat de Geest nieuwe wegen opent, nieuwe ideeën brengt, de bron is van onze creativiteit. We willen onze creativiteit aansluiten op de Bron, de Schepper die zag dat het goed was, waardoor die creativiteit gericht wordt op het scheppen van ruimte om te leven in vreugde en in vrede met elkaar en met jezelf. Dat alles (en meer) vieren we met Hemelvaart en Pinksteren.